

عنوان مقاله:

مطالعه شاخص های جمعیت علف های هرز مزارع برنج شهرستان های استان گیلان

محل انتشار:

فصلنامه حفاظت گیاهان، دوره 33، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمدجواد گل محمدی - فارغ التحصیل دکتری علوم علف هرز گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل

حمیدرضا محمددوست چمن آباد - دانشیار گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل

بیژن یعقوبی - استادیار پژوهش، بخش گیاهپزشکی، موسسه برنج کشور، رشت

مصطفی اویسی - دانشیار گروه زراعت و اصلاح نباتات، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج

خلاصه مقاله:

شناسایی علف های هرز مزارع برنج به عنوان اساسی ترین اقدام در مدیریت علف های هرز محسوب می شود. با آگاهی از فلور علف های هرز خاص در یک منطقه می توان در مورد روش های مدیریت آنها برنامه ریزی کرد و تصمیم گرفت که می تواند باعث جلوگیری از تکرار اشتباهات برای کنترل علف های هرز در اثر عدم وجود اطلاعات کافی از علف های هرز هر منطقه باشد. به منظور شناسایی تکمیلی، پراکنش و تعیین غالبیت گونه های مختلف علف های هرز مزارع برنج در طول دوره رشد برنج، مطالعه ای سه ساله 1393 تا 1395 در 481 مزرعه از 16 شهرستان استان گیلان انجام شد. نمونه برداری بصورت تصادفی با روش سیستماتیک و مطابق الگوی W با استفاده از کوادرات 5/5 م. متر انجام شد. علف های هرز در هر مزرعه شناسایی و تراکم، درصد فراوانی، یکنواختی و شاخص وفور آنها به تفکیک جنس و گونه تعیین شد. بر اساس شاخص غالبیت علف هرز، سورو *Echinochloa crusgalli* در شهرستان های آستانه اشرفیه، املش، انزلی، رشت، رودسر، سیاهکل، فومن، لاهیجان و لنگرود بالاترین شاخص را در بین 66 گونه شناسایی شده داشت. قاش قواش *Alisma plantago-aquatica* در شهرستان های آستارا و رضوان شهر بیشترین شاخص غالبیت و فراوانی را دارد. بندواش آبری *Paspalum distichum* از گونه های غالب در شهرستان های شفت، تالش و ماسال بود که بیشترین شاخص غالبیت را به خود اختصاص داد. اویارسلام زرد *Cyperus esculentus* در شهرستان صومعه سرا بیشترین شاخص غالبیت را دارد. شاخص شانون وینر و سیمپسون در شهرستان تالش به ترتیب با 2/85 و 0/916 دارای بالاترین مقدار و در شهرستان رودبار به ترتیب با 1/97 و 0/749 دارای کمترین مقدار بود. در کل مزارع استان گیلان و در بین باریک برگان بالاترین یکنواختی و غالبیت برای سورو به ترتیب با 34/7 درصد و 132/1، در جگن ها، اویارسلام زرد دارای بالاترین یکنواختی و غالبیت به ترتیب با 22/8 درصد و 88/8 و در پهن برگان، گل آردی به ترتیب با 14/5 درصد و 66/25 فراوانی و غالبیت را نشان داد. نتایج نشان داد که در منطقه ای با غنای گونه ای پایین ولی تراکم بالا به دلیل استفاده از برخی روش های مدیریتی خاص، برخی علف های هرز غالب می شوند. بدین منظور کشاورزان برنج کار می بایستی در روش های مدیریتی علف های هرز تغییراتی را ایجاد کنند. در مجموع، نتایج این تحقیق نشان داد که مدیریت علف های هرز برنج استان در وضعیت مطلوبی قرار ندارند.

کلمات کلیدی:

تنوع گونه ای، شانون وینر، علف هرز، غالبیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/993478>

